

BDP

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 268

Tarih: 26.02.2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5682 Sayılı Pasaport Kanunu'nda değişiklik yapılmasına ilişkin Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.

N. Karabaş

Mehmet Nezir KARABAŞ
Bitlis Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Yed. Komisyon				
Baş. Komisyon		İşleri		
Tarih:		11 Mart 2010		F. No: 2/625
Md.Y.	Müdür	D.Bşk.	G.Sek.	G.Sek.
66	MM	8	10	10
BAŞKAN				

GENEL GEREKÇE

5682 Sayılı Pasaport Kanunun 14. maddesinin (A) bendinde kimlerin hususi damgalı pasaport alabilecekleri düzenlenmiştir. Maddenin içeriği dikkatle incelendiğinde, kamu görevi yapanlar ile bu görevde olanların eş ve kız çocuklarının belli nitelikleri taşıması halinde bu haktan yararlandırıldığı görülmektedir. Bu haktan yararlandırılan kamu görevlisinin, seçilmiş, atanmış veya sözleşmeli olarak kamusal faaliyeti yerine getiriyor olmasında bir ayırım yapılmadığı gibi kamu görevinin, sürekli, süreli veya geçici süreyle yapılmış ya da yapılıyor olması da bir ayırıma tabi tutulmamıştır. Burada temel vurgunun, hak sahibi olabileceklerin yaptığı işin kamusal faaliyet içerisinde olması, yani kamu görevi yapıyor olmasıdır. Hususi damgalı pasaport alma hakkına sahip olanların, eşlerini ve belli şartları taşıması durumunda kız çocuklarını hatta dul kalmış eşlerini de bu haktan yararlandırmasının dayandığı nokta esas hak sahibinin kamu görevlisi olmasıdır.

01 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 6. maddesinde, 'Kamu görevlisi deyiminden; kamusal faaliyetin yürütülmesine atama veya seçilme yoluyla ya da herhangi bir şekilde sürekli, süreli veya geçici olarak katılan kişi' olarak kamu görevlisini tanımlanmaktadır. Yapılan tanıma göre, kişinin kamu görevlisi sayılması için aranacak yegâne ölçüt, gördüğü işin bir kamusal faaliyet olmasıdır. Kamusal faaliyet ise, anayasa ve kanunlarda belirlenmiş olan usullere göre verilmiş olan bir siyasal kararla, bir hizmetin kamu adına yürütülmesidir. Bu faaliyetin yürütülmesinde bulunan kişilerin herhangi bir maddi karşılık almalarının önemi olmadığı gibi, faaliyetin sürekli veya geçici olarak yapmalarının da bir önemi bulunmamaktadır. Yargı erkinin kurucu unsuru savunma görevini ifa eden avukatların kamu görevlisi olduğu dair herhangi bir tereddüt bulunmamaktadır. Nitekim Avukatlık Kanunu 1. maddesinde 'Avukatlık, kamu hizmeti ve serbest bir meslektir' ifadesi, meslek mensuplarının kamu görevi yaptığını açıkça ortaya koymuştur. Bu bakımdan, kamu görevlilerine tanınan hususi damgalı pasaport alabilme hakkından, mesleklerinin niteliği gereği kamu hizmeti veren avukatların da yararlanması ve mağduriyetlerinin önlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 15.07.1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanunu'nun 14. maddesinin (A) bendinde, hususi damgalı pasaport alabilecekler sıralanmıştır. Hak sahiplerinin belirlenmesinde, kamu görevi yapmış veya yapıyor olmaları ile bu görevlerde geçirmiş olduğu sürenin belirleyici olduğu görülmektedir.

Avukatlık Kanunu'nun birinci maddesinde 'Avukatlık, kamu hizmeti ve serbest bir meslektir' ifadesi ile avukatların kamu görevi yaptıkları açıkça belirtilmiştir. Yargı erkinin kurucu unsuru savunma ayağını oluşturan avukatların, aynı erk içindeki iddia ve karar makamlarının yararlandırıldığı bu haktan mahrum edilmesinin önüne geçilmesi ve gecikmiş bir hakkın teslimi hedeflenmektedir. Ayrıca yargı erki içinde aynı görevi yapan, kamu kurumlarında görevli avukatlarla, mesleğini serbest olarak yapan avukatların, bu hakkın kullanılması noktasında eşitlenmesi, uygulamadaki kanun maddesine hakkaniyet kazandıracaktır. Devlet memuru olarak görev yapan, birinci, ikinci veya üçüncü derece kadrolu avukatın, hususi damgalı pasaport almaya hak kazanabileceği maksimum süre olan 18 yıl dikkate alınıp, mesleğini serbest olarak ifa eden avukatlar içinde önerilerek eşitlik ilkesi hedeflenmiştir.

Madde 2- Kanun değişikliğinin bir an önce yürürlüğe girmesi ve mağduriyetin önlenmesi hedeflenmektedir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

5682 SAYILI PASAPORT KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ

Madde 1- 15.7.1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 14 üncü maddesinin (A) fıkrasının birinci paragrafından hemen sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

Avukatlık mesleğinde onsekiz yılını doldurmuş avukatlara hususi damgalı pasaport verilir.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GIBİDİR

Dr. İrfan NEZİROĞLU
Kanunlar ve Kararlar Müdürü